

Vlinderportret: De Gehakkelde aurelia

tekst:
**Hans
Smeenk**

Wat hebben vlinders toch vaak mooie namen! Aurelia...., je zou je dochter zo wel willen noemen, of je geliefde. Ook sommige Latijnse vlindernamen wekken associaties op met mooie meiden: Vanessa, Cynthia.

De wetenschappelijke naam van de Gehakkelde aurelia is: *Polygonia c-album*. Vertaald wil dat zeggen: veelhoekig met een witte C. Dat veelhoekige slaat op de randen van de vleugels, die namelijk sterk gekarteld zijn, waardoor de vlinder een wat typische vorm krijgt. Vooral tussen voor- en achtervleugels bevindt zich een diep uitgesneden split.

De witte C is te lezen op zijn onderzijde die er verder uitziet als een verdord blad. Door de grillige vorm van de vlinder wordt die gelijkenis nog versterkt. Een goede camouflage voor de winterrust tussen de dorre bladeren op de bosbodem.

Nog even terugkomend op zijn naam. De Duitsers noemen hem C-Falter, de Fransen C-Blanc en de Engelsen spreken van Comma. Een andere Franse naam is Robert le Diable. Dat is nog eens iets anders dan een mooie meid. Het zal wel komen door zijn grillige, gehakkelde vorm.

Warmteminnend

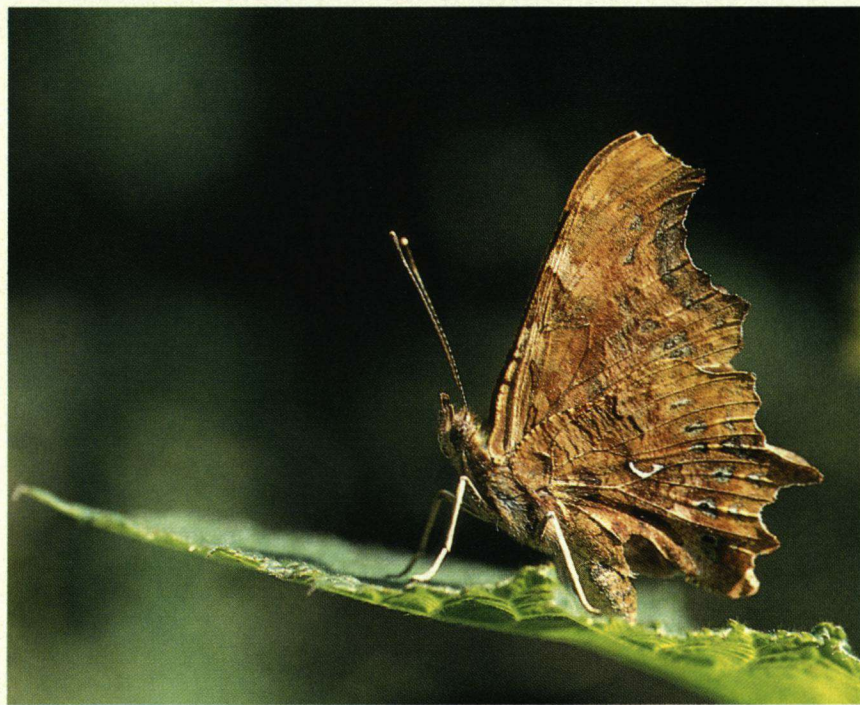
Die grillige gehakkelde vorm vinden we ook weer terug in zijn leefomgeving. Zoals de randen op zijn vleugels zijn gevormd, zo behoort de ideale bosrand waar de Gehakkelde aurelia zich thuis voelt er ook uit te zien. Geen rand recht toe recht aan, maar met inhammen en insnijdingen, zodat het op de luwe plekjes uit de wind en in de zon al gauw een paar graden warmer wordt.

De aurelia is een warmteminnaar. In zo'n bosrand treffen we hem aan, meestal solitair, zittend in zijn eigen prieel, genietend van de zon, maar toch alert met territoriale uitvallen andere vlinders bestokend.

Zijn warmteminnende karakter blijkt ook uit het tijdstip van ontwaken uit zijn winterslaap. Citroenvlinder, Kleine vos en Dagpauwoog zijn al ruimschoots wakker op het moment dat de Gehakkelde aurelia tevoorschijn komt.

Hij is een beetje een 'Einzelgänger' onder de brandnetelvlinders. Een Buddleja vol

foto: Henkjan Klevit

Dagpauwogen en Kleine vossen is niet ongewoon, een Buddleja vol met Gehakkelde aurelia's is nog nimmer waargenomen. Je ziet er één, hooguit twee tegelijk. Dat geldt ook voor de rupsen. Zij leven solitair, zijn gedeeltelijk wit en lijken daardoor op een vogelpoepje. De camouflage is perfect, door het eenzame poepje zit de brandnetel ook weer niet onder de stront...

Een algemene postzegel

Op 23 maart zijn de Nederlandse lente-postzegels verschenen, met als thema vlinders. Op de '80 cent' staat een familielid van de Gehakkelde aurelia afgebeeld: de Grote vos in de kleuren rood en geel, symbolisch voor de waarschuwing: bedreigd en kwetsbaar. De Gehakkelde aurelia is gelukkig juist een soort die zich de laatste jaren naar het noorden toe heeft weten uit te breiden.

Voorlopig hoeft hij dus nog niet op een postzegel. Door zijn gekartelde randen lijkt hij er zelf wel wat op.